

Toplumsal Paradigmadaki Değişimler Bağlamında Tüketim Diyalektiğine Bakış

Özet

Bu çalışmanın amacı, toplumsal paradigmalardaki değişimler ışığında tüketim olgusunu diyalektik bir mercek altında incelemektir. Diyalektik çözümlenmeye olan ihtiyaç tüketim olgusunun çok boyutlu ve karmaşık yapısından kaynaklanmaktadır. Tüketim olgusunun tarihsel gelişim sürecini; modern öncesi, modern ve post-modern dönemler olmak üzere üç farklı boyutta incelemek mümkündür. Diyalektik, gerçekliği ve onun çelişmelerini incelemeye yarayan ve bu çelişmeleri aşmayı sağlayan yolları aramayı öngören akıl yürütme yöntemi olarak tanımlanmaktadır. Diyalektik olgusunun yasalarından yola çıkarak, tüketimde diyalektik olgusu; materyal/sembolik, toplumsal/bireysel, arzu/tatmin, rasyonel/irrasyonel, yaratıcılık/kısıtlılık, faydacı/hazcı tüketim, kullanım değeri/değişim değeri, üretim/tüketim birlikteliği ve zıtlığı boyutları ile açıklanabilir.

Anahtar Kelimeler: *Tüketim, Tüketim Diyalektiği, Modernizm, Postmodernizm,*

A Dialectic View of Consumption in the Light of Social Paradigm Shifts

Abstract

The purpose of this study is to analyze the concept of consumption with a dialectic view in the light of social paradigm shifts. The need for a dialectic method is due to the complex and multidimensional nature of consumption concept. The historical evolution of the concept can be broken down into three distinctive periods, namely pre-modern, modern and postmodern. Dialectical is defined as a method of reasoning that investigates reality and its contradictions also providing solutions to beat these contradictions. Based on the laws of dialectic method, such contradictions may present themselves as material/symbolic, social/individual, desire/satisfaction, rational/irrational, creativeness/scantiness, utilitarian/hedonic, utility value/trade value, and production/consumption.

Keywords: *Consumption, Dialectical of Consumption, Modernism, Postmodernism*

Aytekin FIRAT¹
Özgür TUNÇEL²
Işıl ARIKAN SALTIK³
Kemal Y. KUTUCUOĞLU⁴

¹ Yrd. Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniv. İİBF, İşletme Bl.

² Muğla Sıtkı Koçman Üniv. Sosyal Bilimler Enst.

³ Muğla Sıtkı Koçman Üniv. Sosyal Bilimler Enst.

⁴ Muğla Sıtkı Koçman Üniv. Sosyal Bilimler Enst.